

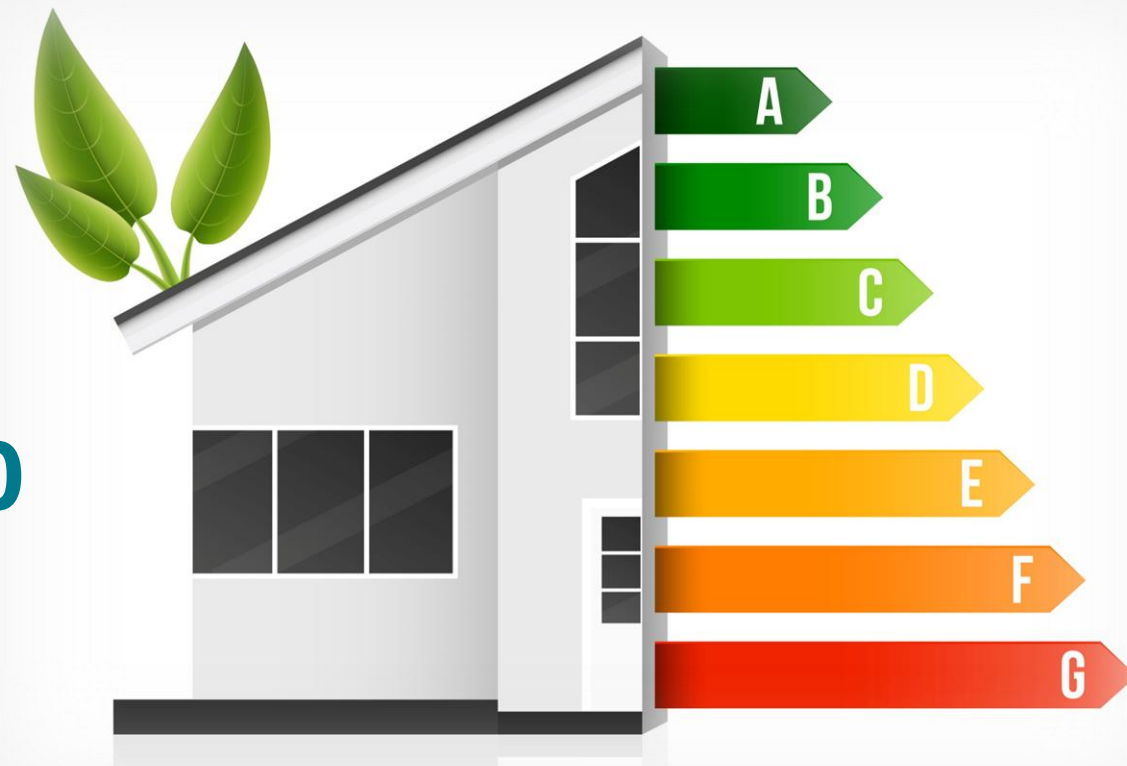

Ekonomikas ministrija

NACIONĀLAIS ĒKU RENOVĀCIJAS PLĀNS 2030 *projekts*

Inese Biukšāne

14.08.2026.

Nacionālais ēku renovācijas plāns

Nacionālais ēku renovācijas plāns – vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas nosaka dzīvojamo un nedzīvojamo ēku fonda renovāciju, lai līdz 2050. gadam sasniegtu energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu, pakāpeniski pārveidojot esošās ēkas par bezemisiju ēkām.

Tas kalpo par stratēģisku ietvaru nacionālā ēku fonda atjaunošanai, nodrošinot renovācijas pasākumu saskaņotību ar plašākiem enerģētikas un klimata politikas mērķiem, tostarp energoefektivitātes uzlabošanu, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un atjaunīgo energoresursu izmantošanas veicināšanu.

Nacionālā ēku renovācijas plāna izstrāde

Renovācijas plāna projekts:

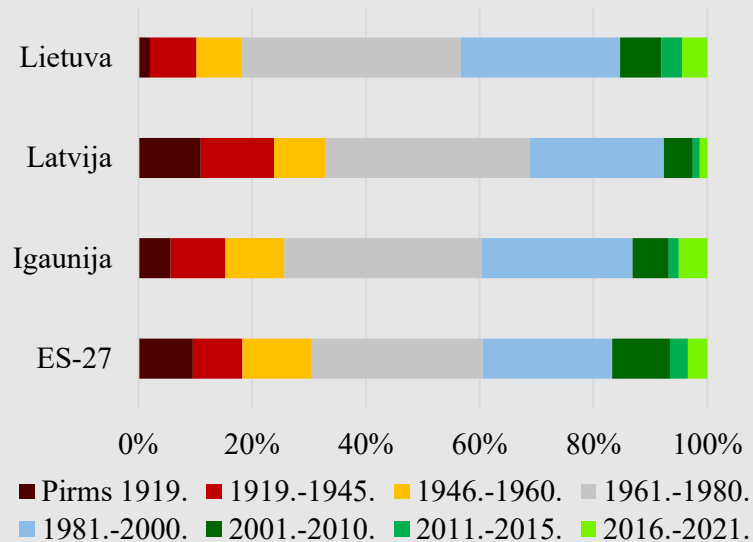
- izstrādāts, lai izpildītu Direktīvas 2024/1275 3. pantā noteikto **ES prasību par nacionālā ēku renovācijas plāna** sagatavošanu;
- **projekta saturs un struktūra** veidota atbilstoši Direktīvā 2024/1275 noteiktajām prasībām un Eiropas Komisijas vadlīnijām;
- **sabiedriskā apspriešana** veikta Ēku darba grupas sanāksmēs (24.03.2026. un 02.06.2026.), Būvniecības padomes sēdē (04.06.2026.) un Vienotajā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālā (10.07.2026., 10.08.2026.);
- saskaņā ar Direktīvu 2024/1275 dalībvalstīm plāna projekts Eiropas Komisijai bija **jāiesniedz līdz 2025. gada 31. decembrim**.

Renovācijas plāna gala redakcija:

- pēc plāna projekta iesniegšanas Eiropas Komisijai un komentāru saņemšanas tiks **sagatavota plāna gala redakcija**;
- tiks organizēta plāna gala redakcijas **sabiedriskā apspriešana**;
- saskaņā ar Direktīvu 2024/1275 dalībvalstīm plāna gala redakcija Eiropas Komisijai **jāiesniedz līdz 2026. gada 31. decembrim**.

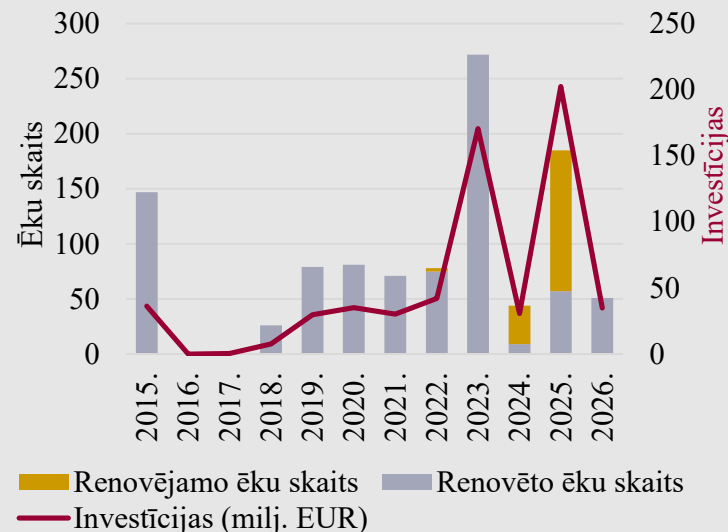
Dzīvojamais un nedzīvojamais ēku fonds Latvijā

Nacionālais ēku fonds ir tehniski un funkcionāli novecojis, un ierobežotā finansējuma dēļ tā atjaunošana nenotiek pietiekamā apjomā. Ēku zemā energoefektivitāte veicina augstu enerģijas patēriņu un siltumnīcefekta gāzu emisiju rašanos.

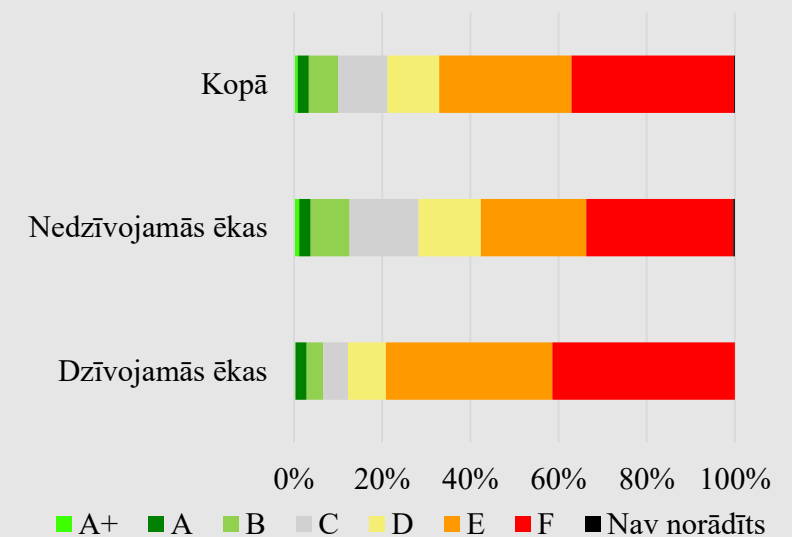
1.attēls. Tradicionālo mājokļu skaita struktūra pēc būvniecības perioda Baltijas valstīs un ES-27 (%)

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc Eurostat datiem.

2.attēls. Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku renovācija Latvijā ES fondu pasākumu ietvaros (skaits, milj. EUR)

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc LIAA un ALTUM datiem.

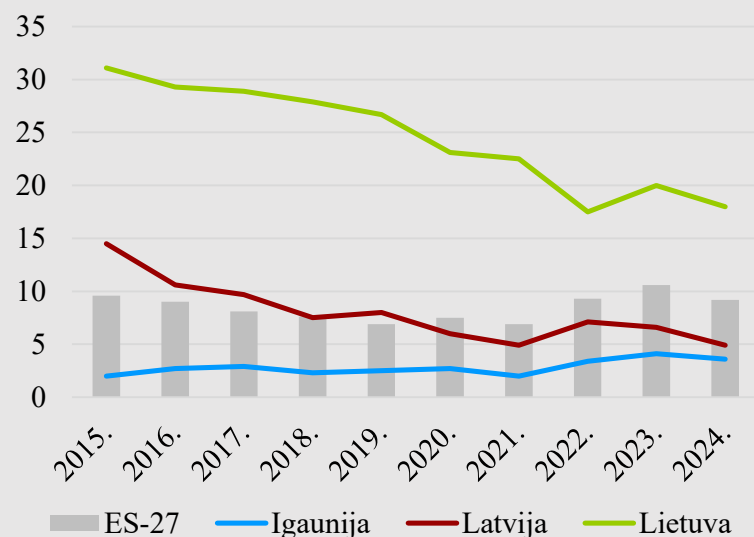

3.attēls. Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku skaita struktūra pēc energosnieguma klases 2025. gadā (%)

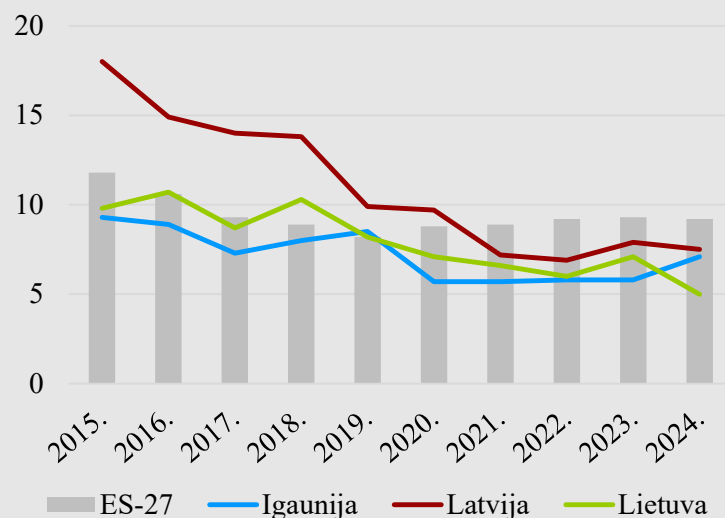
Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc BIS datiem.

Enerģētiskās nabadzības skartie iedzīvotāji

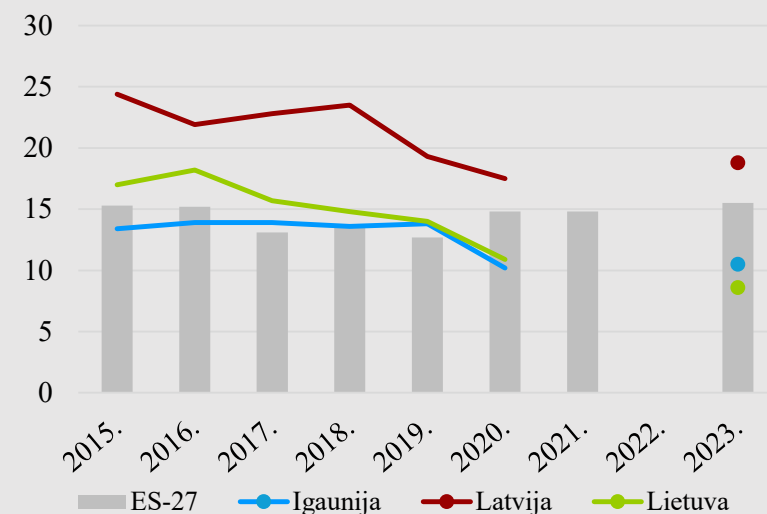
Enerģētiskā nabadzība rodas zemu ienākumu, augstu enerģijas izmaksu un zemas mājokļu energoefektivitātes mijiedarbības rezultātā, tādējādi apgrūtinot mājsaimniecību iespējas nodrošināt pienācīgus dzīves apstākļus un segt mājokļa uzturēšanas izmaksas.

1.attēls. Mājsaimniecību īpatsvars, kuras naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties uzturēt siltu mājokli (%)

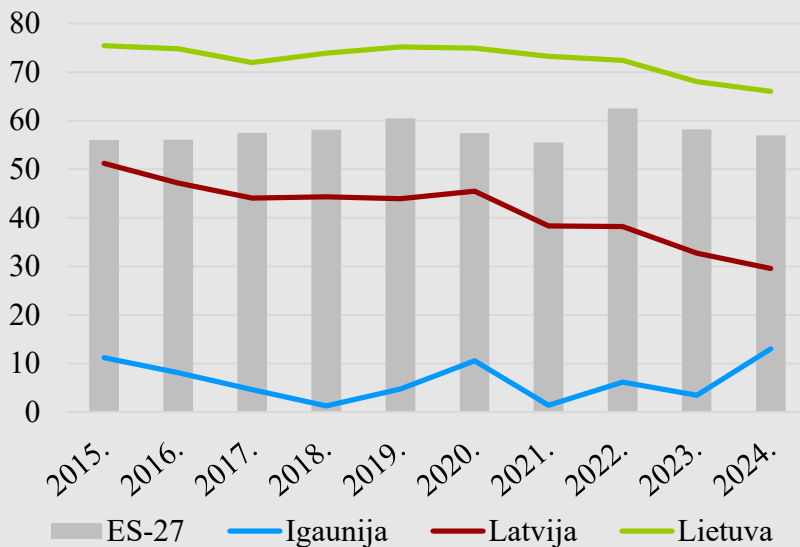
2.attēls. Mājsaimniecību īpatsvars, kuras naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu (%)

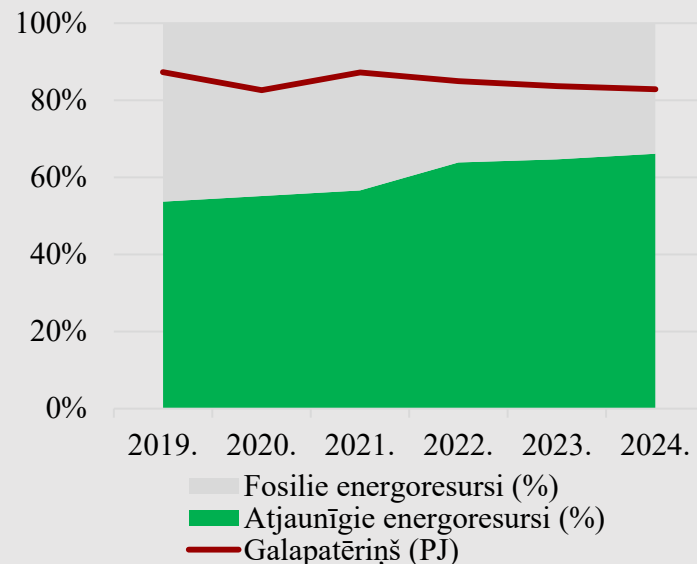
3.attēls. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri mitinās mājoklī ar nepiemērotiem apstākļiem* (%)
(tekošs jumts, mitras sienas, griesti, grīdas vai mājas pamati vai trupe logu rāmjos vai grīdās)

Energoresursu pieejamība

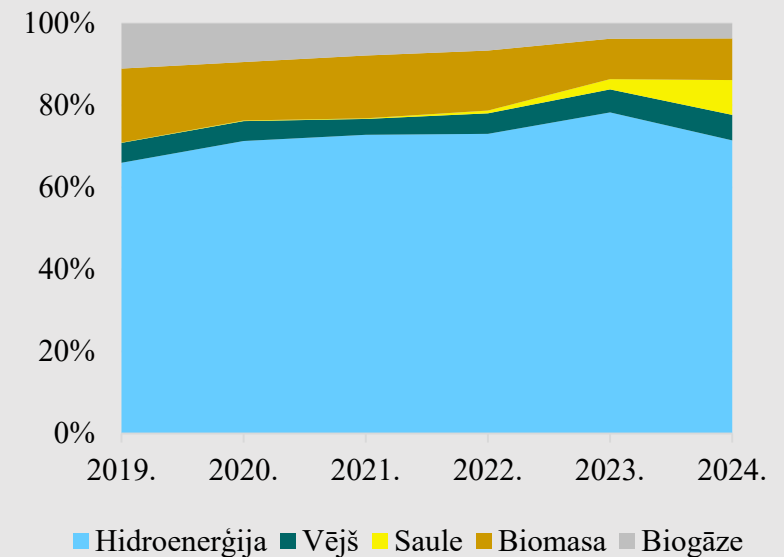
Enerģētiskā atkarība no importētajiem fosilajiem resursiem būtiski ietekmē enerģētiskās nabadzības izplatību, jo pieaugot energoresursu cenām, palielinās arī mājsaimniecību izdevumi par apkuri un elektroenerģiju, it īpaši ēkās ar zemu energoefektivitāti. Latvijas enerģētiskā atkarība ir zemāka nekā vidēji ES un Lietuvā, pateicoties būtiskam atjaunojamo energoresursu (īpaši hidroenerģijas, vēja un saules enerģijas) devumam enerģijas ražošanā.

1.attēls. Atkarība no enerģijas importa Baltijas valstīs un ES-27 (%)

2.attēls. Energoresursu galapatēriņš un saražotās siltumenerģijas struktūra pēc energoresursu veida Latvijā (PJ, %)

3.attēls. Saražotās elektroenerģijas no atjaunīgiem energoresursiem struktūra Latvijā (%)

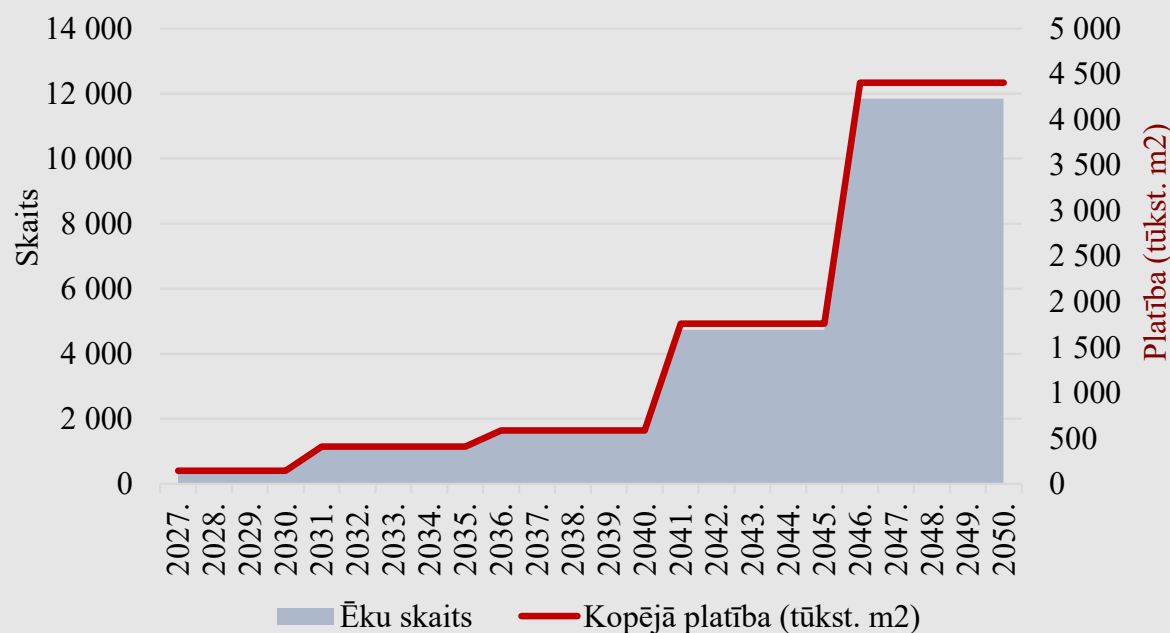
ES galvenās prasības ceļā uz energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu

Visām jaunbūvēm līdz 2030. gadam jābūt bezemisiju ēkām, un līdz 2050. gadam esošās ēkas jāpārveido par bezemisiju ēkām.

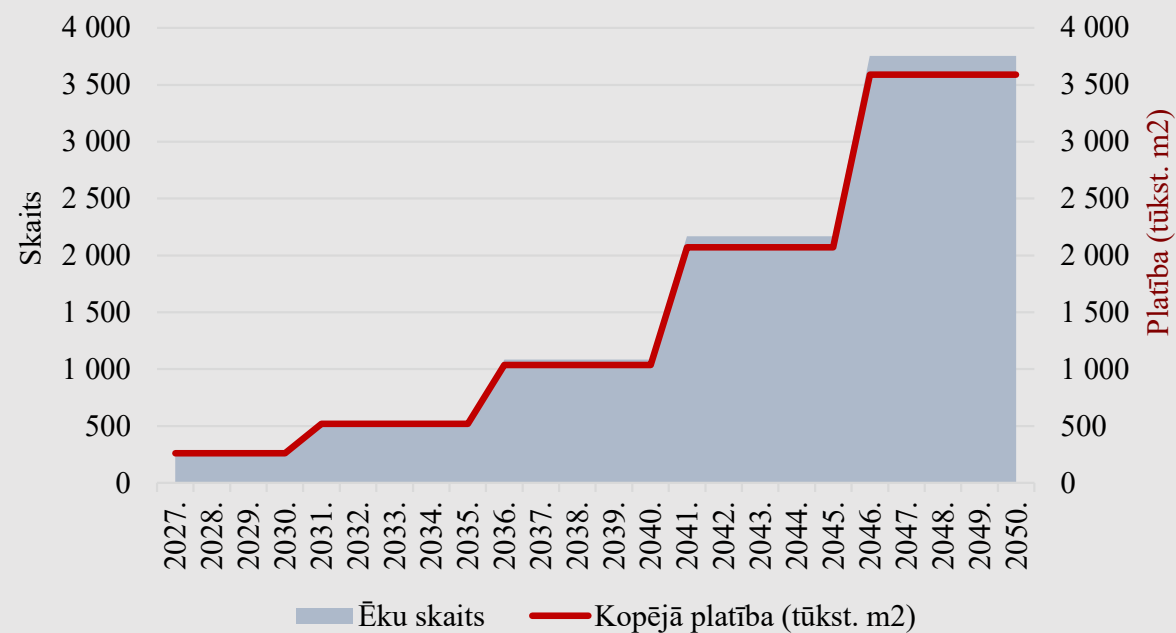
Ēku fonda pakāpeniskas renovācijas nacionālā trajektorija

Līdz 2050. gadam būtu jārenovē 97,92 tūkst. dzīvojamās ēkas ar kopējo platību 36,41 milj. m² un 38,82 tūkst. nedzīvojamās ēkas ar kopējo platību 37,12 milj. m². Ēku atjaunošana sniegtu ieguvumus energoefektivitātes, klimata mērķu un enerģētiskās nabadzības mazināšanas jomā. Vērienīgu un strauju renovācijas apjomu veikšana var radīt būtisku slodzi uz būvniecības nozares kapacitāti un veicināt inflācijas pieaugumu.

1.attēls. Dzīvojamā ēku fonda renovācijas dinamika (skaits, tūkst. m²)

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc VZD, BIS, Eurostat, "Altum" un KEM datiem.

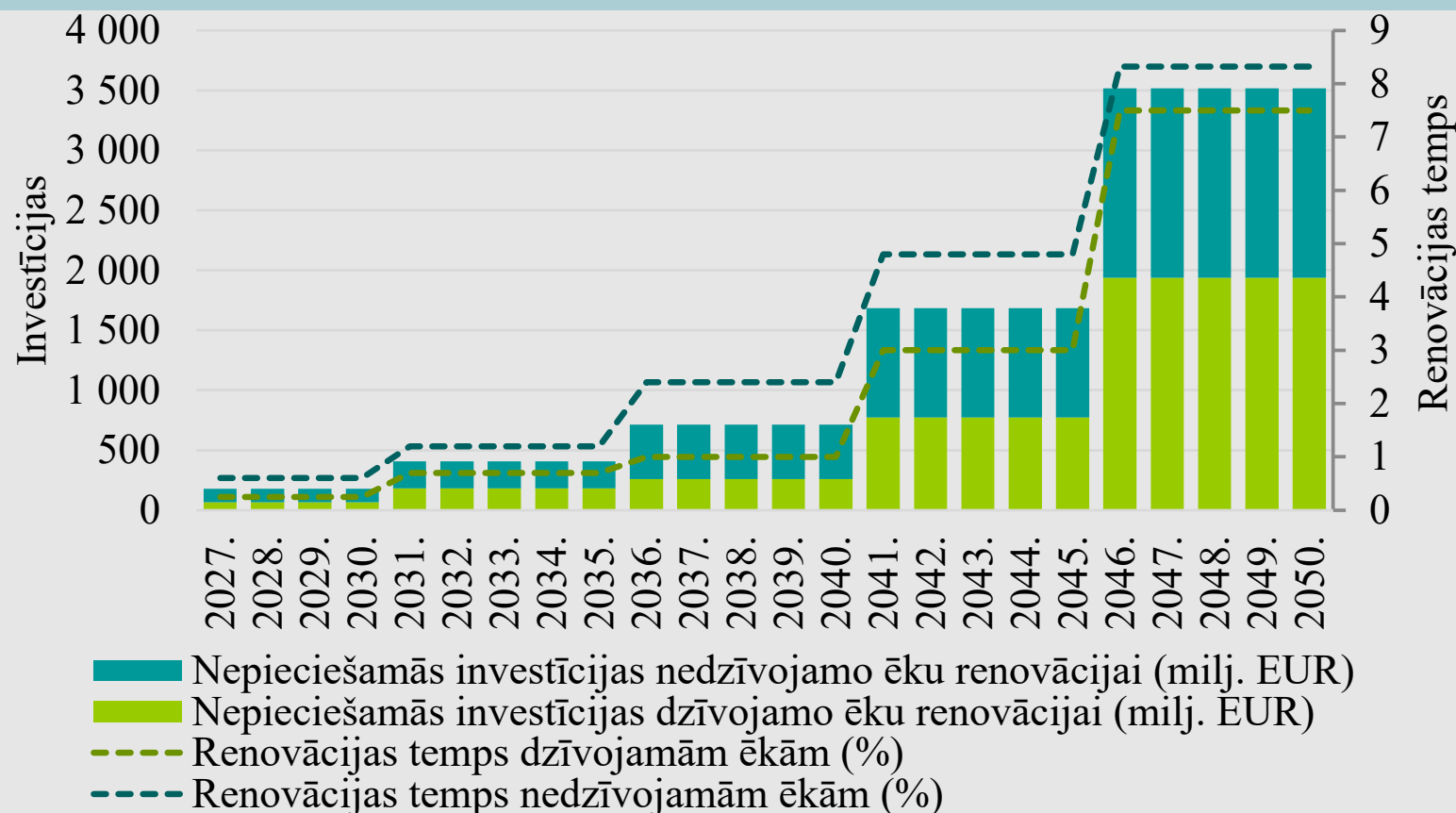

2.attēls. Nedzīvojamā ēku fonda renovācijas dinamika (skaits, tūkst. m²)

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc VZD, BIS, Eurostat, "Altum" un KEM datiem.

Nacionālā ēku fonda renovācijai nepieciešamās investīcijas

Nacionālā ēku fonda renovācijai **nepieciešamas investīcijas 32,33 mljrd. EUR** (neietverot inflācijas ietekmi). Valsts un pašvaldību budžeta resursi un iedzīvotāju maksātspēja **nav pietiekama**, lai nodrošinātu šo investīciju finansēšanu.

Piezīme: 2025. un 2026. gada salīdzināmajās cenās.

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc VZD un Altum datiem.

Ekonomiski stimulējošā rīcībpolitika

Atbildīgā ministrija	Fonds	Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākuma numurs un nosaukums	Budžeta izdevumu prognoze (milj. EUR)						
				2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	Kopā
EM, KEM	ERAF	2.1.1.	2.1.1. Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana:	81,14	20,49	58,91	74,42	0,00	1,24	236,20
		2.1.1.	2.1.1.1. Energoefektivitātes paaugstināšana dzīvojamās ēkās, t.sk. attīstot ESKO tirgu (daudzdzīvokļu, privātās un neliela dzīvokļu skaita ēku kompleksos)							
		2.1.1.	2.1.1.2. AER īstenošanas un energoefektivitātes paaugstināšana rūpniecībā un komersantos							
		2.1.1.	2.1.1.3. AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana lokālajā un individuālajā siltumapgādē un aukstumapgādē							
EM	ERAF	2.1.1.	2.1.1.4. Energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās	0,02	4,61	18,10	18,22	31,82	12,72	85,49
IZM	ERAF	2.1.1.	2.1.1.5. Klimata neitrāli risinājumi profesionālās izglītības iestāžu un koledžu izglītības programmās, vidē un infrastruktūrā	0,24	0,53	3,61	4,87	5,47	4,14	18,85
VARAM	ERAF	2.1.1.	2.1.1.6. Pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana	2,58	1,45	3,03	3,46	6,15	4,29	20,96
EM	ERAF	2.1.1.	2.1.1.7. Valsts iestāžu infrastruktūras optimizācija	0,00	2,74	2,26	2,28	3,25	2,35	12,89
EM	ERAF	2.1.1.	2.1.1.8. Energoefektivitāti veicinoši pasākumi kultūras infrastruktūrā	0,00	7,81	6,06	7,11	8,43	5,05	34,46
EM	AF	2.1.1.	1.2.1.1.i Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu	22,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,91
EM	AF	2.1.1.	1.2.1.2.i. Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē	38,84	24,94	0,00	0,00	0,00	0,00	63,78
VARAM	AF	2.1.1.	1.2.1.3.i. Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti	13,06	4,14	0,00	0,00	0,00	0,00	17,20
EM	AF	2.1.1.	1.2.1.4.i. Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās	13,10	14,32	0,00	0,00	0,00	0,00	27,41
EM	SKF	2.1.1. 2.2.3.	C1.A.II. Energoefektivitātes paaugstināšana un atjaunīgo energoresursu izmantošana daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās	0,00	0,00	0,00	18,66	39,90	39,90	98,46
KEM	SKF	2.1.1. 2.2.3.	C1.B.II. Atbalsts mazaizsargātām mājaiņniecībām maza mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un privātmāju atjaunošanai	0,00	0,00	10,00	40,00	60,00	60,00	170,00
VARAM	SKF	2.1.1. 4.3.1.	C1.B.I2. Energoefektivitātes pasākumi ēkās, kas nodrošina pašvaldību sociālos mājokļus, īres mājokļus un pakalpojumus ar izmitināšanu	0,00	0,00	0,00	1,78	11,83	11,83	25,44
EM	SKF	2.1.1.	C1.D.II. Vienas pieturas aģentūra daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes uzlabošanai	0,00	0,00	0,00	1,60	1,51	0,07	3,18
VARAM	ERAF	2.2.3.	2.2.3.6. Gaisa piesārņojumu mazinošu pasākumu īstenošana, uzlabojot mājaiņniecību siltumapgādes sistēmas	2,36	2,58	2,94	3,46	0,00	0,10	11,44
VARAM	ERAF	4.2.1.	4.2.1.7. Pirmsskolas izglītības infrastruktūras attīstība	10,13	14,16	7,63	1,83	0,75	3,55	38,07
EM	ERAF	4.3.1.	4.3.1.3. Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība	6,22	12,10	16,37	12,24	10,67	11,27	68,87
EM	TPF	4.3.1.	6.1.1.4. Uzņēmējdarbības zaļināšanas un produktu attīstības pasākumi, veicinot energoefektivitātes paaugstināšanu un energoefektīvu tehnoloģiju ieviešanu uzņēmumos	12,46	2,10	8,32	8,40	10,25	0,00	41,53
Kopā:				203,06	111,98	137,23	198,33	190,03	156,51	997,14

Piezīme. Budžeta izdevumu prognoze – plānotais ES fondu un finanšu instrumentu finansējums un valsts budžeta līdzfinansējums, neieskaitot privāto līdzfinansējumu.

Datu avots: aprēķināts un izveidots pēc FM datiem uz 02.03.2026. un Sociālā klimata fonda plāna 2026.–2032. gadam.

Ēku energoefektivitātes paaugstināšanai un ar to saistīto jomu veicināšanai **valsts budžetā 2025. – 2030. gadam paredzēti 997,14 milj. EUR, neieskaitot privāto līdzfinansējumu.**

Izaicinājumi

Finansējums

**Būvniecības nozares
kapacitāte**

Inflācija

Ekonomikas ministrija

PALDIES!

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrija

 www.em.gov.lv

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija

 +371 67013100

 pasts@em.gov.lv